

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝายส่งเสริมอนามัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. เขตการศึกษา 9 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝายส่งเสริมอนามัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยใช้ผู้นำนักเรียนฝายส่งเสริมอนามัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5,6 จำนวน 369 คน และคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝายส่งเสริมอนามัย จำนวน 66 คน ซึ่งอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9 ที่มีโครงการผู้นำนักเรียนฝายส่งเสริมอนามัยในปี พ.ศ. 2530-2531 การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม แบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้าง และเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น 435 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานภาพของผู้นำนักเรียนฝายส่งเสริมอนามัย พบว่า ผู้นำนักเรียนฝายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 59.91 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.74 มีการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 44.44 ชอบกลุ่มวิชาทักษะ (ภาษาไทย-คณิตศาสตร์) ร้อยละ 65.31 มีกิจกรรมพิเศษอย่างอื่นที่รับผิดชอบ ร้อยละ 59.08 มีอายุการเป็นผู้นำ 1-2 ปี และร้อยละ 97.56 ครุคัดเลือกเข้ารับการอบรม

2. สถานภาพของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝายส่งเสริมอนามัย พบว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ

51.52 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 43.94 มีอายุ 35 ปีขึ้นไป ร้อยละ 72.73 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยร้อยละ 15.15 จบสาขาวิชา บริหารการศึกษา และร้อยละ 31.82 มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย 10 ด้าน

1. การวางแผนปฏิบัติงานเป็นรายเดือนตลอดปีการศึกษา

ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่หรือร้อยละ 78.59 มีกำหนดวัน เวลาปฏิบัติงาน โดยร้อยละ 60.98 กำหนดวัน เวลา ปฏิบัติงานสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ร้อยละ 54.20 มีส่วนกำหนดวัน เวลา ปฏิบัติงานทุกครั้ง และร้อยละ 64.77 สามารถปฏิบัติงานตามวัน เวลา ที่กำหนดได้ทุกครั้ง

2. การปฏิบัติตนให้เกิดสุขนิสัย เป็นตัวอย่างแก่เพื่อนนักเรียน และบุคคลในชุมชน

ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยร้อยละ 47.15 อาบน้ำทุกเช้าและเย็น ร้อยละ 66.67 แปรงฟันตอนเช้าและก่อนเข้านอน ร้อยละ 50.68 สระผม สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ร้อยละ 58.27 ตัดเล็บ 1 ครั้ง ใน 1 สัปดาห์ ร้อยละ 42.01 สวมเสื้อผ้า กางเกงหรือกระโปรงชุดหนึ่ง 2 วัน ร้อยละ 59.08 ล้างมือด้วยน้ำเพียงอย่างเดียวก่อนรับประทานอาหาร ร้อยละ 63.69 ใช้แก้วน้ำดื่มร่วมกับเพื่อน ๆ ร้อยละ 79.95 ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ทุกครั้ง หลังจากที่ใช้ส้วม ร้อยละ 59.89 ใช้ผ้าเช็ดหน้าปิดปากปิดจมูกเวลาไอหรือจาม ร้อยละ 40 ถ่มน้ำลายหรือสิ่งน้ำมูกในกระดาษชำระหรือผ้าเช็ดหน้า ร้อยละ 68.56 ทิ้งขยะมูลฝอยที่ถังขยะหรือภาชนะรองรับ และร้อยละ 89 อ่านฉลากยาทุกครั้งก่อนใช้ยาสามัญประจำบ้าน

3. การตรวจสอบสุขภาพและสังเกตความผิดปกติของร่างกายที่เกิดจากโรคที่พบบ่อยในเด็กนักเรียน

ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่หรือร้อยละ 95.93 เคยตรวจสอบสุขภาพเพื่อนนักเรียน โดยร้อยละ 35.23 ตรวจเป็นบางวัน ร้อยละ 56.64 เคยวัดสายตาเพื่อนนักเรียน ร้อยละ 92.41 เคยชั่งน้ำหนักเพื่อนนักเรียน โดยร้อยละ 79.95 ช่วยครูชั่งเทอมละ 1 ครั้ง

ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่หรือร้อยละ 93.77 เคยสังเกตความผิดปกติจากโรคผิวหนัง ตามดวง ไขหวัด ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัด โดยร้อยละ 64.77 สังเกตพร้อมกับการตรวจสุขภาพ และร้อยละ 47.43 แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบเฉพาะชั้น

4. การช่วยเหลือครูอนามัยให้บริการแก่เพื่อนนักเรียน

ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่หรือร้อยละ 100.00 เคยช่วยเหลือครูอนามัย โดยร้อยละ 58.81 แบ่งเวรสับเปลี่ยนหน้าที่ในการช่วยเหลือครูอนามัย พฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำ ได้แก่ การดูแลความสะอาดห้องพยาบาลและเครื่องใช้ภายในห้อง พฤติกรรมที่ผู้นำนักเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ได้แก่ ประชุมพยาบาลนักเรียนที่เจ็บป่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ จัดตุ๋ยาให้เป็นระเบียบ จำยาให้นักเรียนที่เจ็บป่วย และเตรียมเครื่องใช้ในการประชุมพยาบาล ร้อยละ 72.36, 63.94, 55.28 และ 52.57 ตามลำดับ สำหรับพฤติกรรมที่ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติ ได้แก่ การพานักเรียนที่เจ็บป่วยไปสถานอนามัยหรือโรงพยาบาล บันทึกหรือทำสถิตินักเรียนที่มาใช้บริการที่ห้องพยาบาล ติดตามการเจ็บป่วยของนักเรียน ช่วยบันทึกสุขภาพ และแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงการเจ็บป่วยของนักเรียน ร้อยละ 68.02, 57.72, 56.10, 55.38 และ 51.49 ตามลำดับ

ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่หรือร้อยละ 94.58 เคยช่วยเหลือครูอนามัย และโรงเรียนเกี่ยวกับงานอนามัยโรงเรียนนอกเหนือจากช่วยครูอนามัยที่ห้องพยาบาลหรือมุมพยาบาล เรื่องที่ช่วยเหลือ ได้แก่ ร่วมกับเพื่อนนักเรียนเก็บกวาดและกำจัดขยะมูลฝอย ช่วยครูประจำชั้นชั้นชั้น ให้นัก และวัดส่วนสูง และทำความสะอาดอาคารเรียนและอาคารประกอบ ร้อยละ 68.56, 61.79 และ 56.64 ตามลำดับ

5. การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขขณะมาให้บริการแก่นักเรียนในโรงเรียน

ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่หรือร้อยละ 66.94 เคยช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยร้อยละ 44.44 ทำหน้าที่ร่วมกัน เรื่องที่ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่หรือร้อยละ 85.64 ช่วยเหลือ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ได้แก่ การควบคุมแถวนักเรียนเข้ารับบริการตรวจสุขภาพหรือฉีดวัคซีน ร้อยละ 44.72 มีโอกาสช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เทอมละ 1 ครั้ง

6. การให้ความรู้ด้านอนามัยที่เหมาะสมแก่เพื่อนนักเรียน

ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยร้อยละ 92.68 เคยเผยแพร่ความรู้ โดยร้อยละ 65.85 เคยเผยแพร่ความรู้ขณะทำการตรวจสุขภาพ ร้อยละ 61.52 เผยแพร่ความรู้เป็นกลุ่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยเผยแพร่ความรู้เป็นกลุ่มเรื่องการรักษาความสะอาดร่างกาย ร้อยละ 52.85 การแปรงฟันและการป้องกันโรคเหงือกและฟัน ร้อยละ 50.14 การรักษาความสะอาดเครื่องแต่งกาย ร้อยละ 51.22 นอกจากการเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัยแก่เพื่อนนักเรียน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยยังเผยแพร่ความรู้แก่บุคคลในบ้านและชุมชน เรื่อง การรักษาความสะอาดของร่างกาย การรักษาความสะอาดของเครื่องแต่งกาย และการแปรงฟัน การป้องกันโรคเหงือกและฟัน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 62.06 ใช้สื่อหรืออุปกรณ์ประกอบการเผยแพร่ความรู้ โดยร้อยละ 38.75 ใช้รูปภาพประกอบ ร้อยละ 39.84 ตอบว่า ครูอนามัยจัดหาสื่อหรืออุปกรณ์ให้

7. การช่วยเหลือพ่อแม่ที่บ้าน

ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่ช่วยเหลือพ่อแม่ที่บ้านโดยพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 71.54 ทำความสะอาด ปิดกวาดเช็ดถูบ้านทุกวัน พฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย นำที่นอนหมอนมุ้งและผ้าห่มออกผึ่งแดดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ร้อยละ 63.41 จัดหาหรือประกอบอาหารที่มีคุณค่ามารับประทาน ร้อยละ 59.89 ดูแลปฐมพยาบาลสมาชิกในครอบครัวทุกครั้ง ที่เจ็บป่วย ร้อยละ 58.54 กำจัดขยะมูลฝอยและเศษอาหารทุกวัน ร้อยละ 57.99 ทำความสะอาดส้วมและห้องน้ำทุกสัปดาห์

8. การช่วยกิจกรรมสาธารณสุขในชุมชนตามโอกาส

ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่หรือร้อยละ 58.27 เคยช่วยกิจกรรมสาธารณสุข โดยร้อยละ 52.03 ร่วมกับบุคคลในชุมชนพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงเรียน หมู่บ้าน วัด ให้ถูกสุขลักษณะ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 57.72 เคยช่วยเพื่อนนักเรียนหรือบุคคลในชุมชนปฏิบัติ

กิจกรรมสาธารณสุขในชุมชน โดยร้อยละ 34.69 ได้รับความร่วมมือเป็น บางครั้ง

9. การจัดประชุมกลุ่มผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย โดยเชิญ คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเข้าร่วมด้วย

ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 93.77 มีการประชุม กลุ่มผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย โดยร้อยละ 79.67 ประชุมเดือนละ 1 ครั้ง ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 77.51 เข้าร่วมประชุม เป็นประจำทุกครั้ง และร้อยละ 41.19 มีวัตถุประสงค์ในการประชุมเพื่อ ร่วมกันแก้ปัญหาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 84.28 ตอบว่า มีคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเข้าร่วมประชุม โดย ร้อยละ 74.25 ตอบว่าคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ที่เข้าร่วมประชุม คือ ครูอนามัย ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 60.70 มีการบันทึกการประชุม และร้อยละ 83.20 รายงานผลการประชุม ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย โดยร้อยละ 71.00 รายงานครูอนามัย

10. การบันทึกและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการ ที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่หรือร้อยละ 86.99 บันทึก การปฏิบัติงานโดยร้อยละ 63.41 ใช้แบบบันทึกของกองอนามัยโรงเรียน ผู้นำ นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 58.54 ส่งบันทึกการปฏิบัติงาน โดย ร้อยละ 38.48 ส่งบันทึกการปฏิบัติงานเดือนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 47.43 ส่ง บันทึกกับครูอนามัย และร้อยละ 39.30 เก็บบันทึกการปฏิบัติงานที่คณะกรรมการ ที่ปรึกษาตรวจแล้วไว้เป็นหลักฐาน

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน ของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

1. ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่ประสบปัญหา อุปสรรค ที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือ เรียงตามลำดับ คือ ขาดความร่วมมือจาก นักเรียนในโรงเรียน ร้อยละ 76.69 ขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์ ร้อยละ 73.98 ขาดความรู้ในเนื้อหาหรือรายละเอียดเกี่ยวกับด้านอนามัย ร้อยละ 52.03

2. ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่แก้ปัญหา อุปสรรค โดยการขอคำปรึกษา แนะนำ และขอความช่วยเหลือจากครูอนามัย

ตอนที่ 4 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

1. คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 100 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมีการวางแผน โดยร้อยละ 75.76 มีความเห็นว่า วางแผนร่วมกับคณะกรรมการที่ปรึกษา และร้อยละ 56.06 มีความเห็นว่า วางแผนการปฏิบัติงานโดยกำหนดเป็น ลายลักษณ์อักษร คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย มีความเห็นว่าเรื่องที่ว่าแผนการปฏิบัติงาน ได้แก่ รมรงค์รักษาความสะอาด อาคารเรียนและอาคารประกอบ การพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน การ ให้สุขศึกษาแก่เพื่อนนักเรียนและบุคคลในชุมชน ร้อยละ 87.88, 80.30 และร้อยละ 75.76 ตามลำดับ

2. คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 81.82 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยสามารถปฏิบัติตนให้ เกิดสุขนิสัย ด้านการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องแต่งกายปานกลาง และร้อยละ 50.00 มีความเห็นว่าผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมีปัญหา และไม่มีปัญหาในการปฏิบัติตนให้เกิดสุขนิสัยด้านการรักษาความสะอาดร่างกาย และเครื่องแต่งกายเท่ากัน

3. คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 65.15 มีความเห็นว่าผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมีความเข้าใจ และสามารถตรวจสอบสุขภาพเพื่อนนักเรียนเป็นบางส่วน ร้อยละ 46.97 มีความเห็นว่าผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยตรวจสอบสุขภาพสัปดาห์ละ 1 วัน และร้อยละ 63.64 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย สังเกต ความผิดปกติจากโรคผิวหนัง ตาแดง ไข้หวัด หูน้ำหนวก พร้อมทั้งการตรวจสอบ สุขภาพ

4. คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยช่วยเหลือครูอนามัยดูแลความ สะอาดห้องพยาบาลและเครื่องใช้ภายในห้อง ประชุมพยาบาลนักเรียนที่เจ็บป่วย

เล็ก ๆ น้อย ๆ จัดตู้ยาให้เป็นระเบียบ จ่ายยาให้นักเรียนที่เจ็บป่วย เตรียม เครื่องใช้ในการปฐมพยาบาล ร้อยละ 84.85, 81.82, 75.76, 60.61 และร้อยละ 57.58 ตามลำดับ

5. คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 92.42 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขขณะมาให้บริการแก่นักเรียน โดยควบคุมแถวนักเรียนรับบริการตรวจ สุขภาพหรือฉีดวัคซีน จัดเตรียมสถานที่ตรวจสุขภาพหรือฉีดวัคซีน แจกเอกสาร สุขศึกษาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขนำมา ร้อยละ 84.85, 83.33 และร้อยละ 53.03 ตามลำดับ และร้อยละ 87.88 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่าย ส่งเสริมอนามัย ไม่มีปัญหาในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

6. คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 48.00 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมีความ สามารถจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัยพอสมควร และอีกร้อยละ 46.97 มีความเห็นว่า มีความสามารถจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัย ยังไม่ดีเท่าที่ควรคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 34.85 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเผยแพร่ ความรู้แบบกลุ่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยร้อยละ 69.70 มีความเห็นว่าได้รับความ สนใจเป็นบางครั้ง และร้อยละ 72.73 มีความเห็นว่า สื่อหรืออุปกรณ์ ในการเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัยมีไม่เพียงพอ

7. คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมี ความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ช่วยเหลือพ่อแม่ทำ ความสะอาด ปิดกวาด เช็ดถูบ้าน ดูแลน้องหรือเด็กเล็ก ๆ ในครอบครัวและ ทำความสะอาดส้วมและห้องน้ำ น้ำที่นอน หมอน มุ้ง และผ้าห่มออกผึ่งแดด ดูแลปฐมพยาบาลสมาชิกในครอบครัวที่เจ็บป่วย ร้อยละ 95.45, 89.39, 86.36 และร้อยละ 53.03 ตามลำดับ

8. คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 68.18 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยช่วยกิจกรรม สาธารณสุขในชุมชนโดยร่วมกับบุคคลในชุมชนพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน หมู่บ้าน และจัดให้ถูกสุขลักษณะ

9. คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 62.12 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยประชุม เดือนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 50.00 มีความเห็นว่า เรื่องสำคัญที่นำเข้าประชุมได้แก่ ร่วมกันแก้ไขปัญหา และร้อยละ 75.76 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยไม่มีปัญหาในการประชุม

10. คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 57.58 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่งบันทึก การปฏิบัติงานอีกร้อยละ 42.42 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนไม่ได้ส่งบันทึก การปฏิบัติงานคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 83.33 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่งบันทึกการปฏิบัติงาน เดือนละ 1 ครั้ง

ตอนที่ 5 ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า การจัดการอบรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ควรเพิ่มระยะเวลาการอบรม (43) ให้มีการสาธิตและฝึกปฏิบัติจริง (39) ควรจัดวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในแต่ละวิชามาให้การอบรม (21) ควรมีสื่อในการอบรม เช่น สไลด์ เทปโทรทัศน์ (8) และให้มีการศึกษานอกสถานที่ (2)

ในการปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยไม่สามารถปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์ (41) เนื่องจากขาดสื่อและอุปกรณ์ รวมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ (40) ไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย (35) ต้องรับผิดชอบกิจกรรมหลายกิจกรรม (23) สภาพครอบครัวและสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย (16)

นอกจากนี้ คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรมีการกำกับ นิเทศจากคณะกรรมการดำเนินโครงการ ทั้งฝ่ายสาธารณสุขและฝ่ายการศึกษา (48)

ตอนที่ 6 ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจและสัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 7 โรงเรียน สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน

1.1 การจัดสภาพแวดล้อม

1.1.1 สถานที่ตั้งของโรงเรียน อยู่บริเวณตลาด (1)
อยู่ในบริเวณหมู่บ้าน (6)

1.1.2 พื้นที่ตั้งของโรงเรียนเป็นที่ลุ่มน้ำท่วมตาม
ฤดูกาล (1) เป็นที่เนินสูง น้ำไม่ท่วม (6)

1.1.3 สิ่งแวดล้อมก่อเหตุรำคาญ มีเสียงรบกวน
(1) ไม่มีเหตุรำคาญรบกวน (6)

1.1.4 จำนวนห้องเรียน มีเพียงพอ (4)
ไม่เพียงพอ (3)

1.1.5 สนามกีฬา มีเพียงพอใช้ได้ทุกฤดูกาล
(2) มีเพียงพอใช้ได้บางฤดูกาล (3) คับแคบควรปรับปรุง (2)

1.1.6 การจัดบริเวณโรงเรียน สะอาดเรียบร้อยดี
(4) สะอาดเรียบร้อยพอใช้ (3)

1.1.7 การจัดน้ำดื่มให้กับนักเรียน น้ำบ่อ (1)
น้ำฝน (5) น้ำประปา (1)

1.1.8 การจัดน้ำใช้ให้กับนักเรียน น้ำบ่อ (2)
น้ำฝน (2) น้ำประปา (1) น้ำบาดาล (2)

1.1.9 การระบายน้ำภายในบริเวณโรงเรียนมีทาง
ระบายน้ำใช้ได้ดี (5) ไม่มีทางระบายน้ำ (2)

1.1.10 ภาชนะสำหรับใส่ขยะมูลฝอย มีทุกห้อง (5)
มีเป็นบางห้อง (2)

1.1.11 การกำจัดขยะมูลฝอย มีทุกห้อง (5) มีเป็น
บางห้อง (2)

1.1.12 ส้วมและที่ปัสสาวะมีเพียงพอ (6) มีเพียงพอ
แต่ชำรุด (1)

1.2 การจัดบริการสุขภาพ

1.2.1 การจัดบริการด้านการรักษาพยาบาล มีห้อง
พยาบาล (4) มีมุมพยาบาล (3)

1.2.2 การตรวจสอบสุขภาพของนักเรียนโดยเจ้าหน้าที่
สาธารณสุขตรวจปีละ 1 ครั้ง (2) ตรวจปีละ 2 ครั้ง (5)

1.2.3 การตรวจสอบสุขภาพของนักเรียนโดยครู ตรวจ
ทุกวัน (1) ตรวจสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (5) ตรวจเดือนละ 1 ครั้ง (1)

1.2.4 การตรวจสอบสุขภาพของนักเรียนโดยนักเรียน
ตรวจเป็นบางวัน (7)

1.2.5 ผู้ที่บันทึกสุขภาพนักเรียนในบัตรสุขภาพ ครู
ประจำชั้น และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (7)

1.2.6 ผู้ที่ปฐมพยาบาลเมื่อนักเรียนเจ็บป่วยหรือ
ได้รับอุบัติเหตุมีดังนี้ ครูเวร (2) ครูอนามัย (4) ครูประจำชั้น (3)
ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย (3)

1.2.7 การจัดแนะแนวสุขภาพ โดยครูอนามัย (4)
ครูประจำชั้น (3) ครูแนะแนว (2) ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย (2)

1.2.8 การจัดบริการอาหารกลางวัน โรงเรียน
จัดเองโดยครู (1) โรงเรียนจัดเองโดยครูและนักเรียน (4) โรงเรียน
ให้บุคคลภายนอกจัดจำหน่าย (1) โรงเรียนจัดเองโดยครู ผู้ปกครอง และ
นักเรียน (1)

1.3 การสอนสุขศึกษาหรือประสบการณ์ชีวิตเกี่ยวกับสุขภาพ

1.3.1 ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คือ
ครูประจำชั้น (4) ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (3)

1.3.2 โรงเรียนมีหนังสือหรือเอกสารเกี่ยวกับ
สุขศึกษาสำหรับครูและนักเรียนศึกษาค้นคว้ามีเพียงพอ (1) มีไม่เพียงพอ (6)

1.3.3 วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนเกี่ยวกับสุขศึกษา
หรือกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีเพียงพอ (1) มีไม่เพียงพอ (6)

1.3.4 วิธีสอนสุขศึกษาที่ครูใช้สอนในโรงเรียนโดย
ทั่วไปบรรยาย (4) อภิปราย (4) การแสดงบทบาทสมมติ (1) การสาธิต
และฝึกปฏิบัติ (4) ศึกษาเอกสารที่ (1) การรายงานหมู่หรือเดี่ยว (3)

1.3.5 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เกี่ยวกับ
สุขศึกษาหรือสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยวิธีการจัดนิทรรศการ (5)
จัดอภิปราย (4) จัดป้ายนิเทศ (3) เชิญวิทยากรมาบรรยาย (4)
จัดศึกษานอกสถานที่ (1)

1.3.6 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (2) จัดทุกภาคเรียน (5)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

2.1 ทุกโรงเรียนมีการวางแผนเป็นรายเดือน ตลอดปีการศึกษา โดยกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร แผนการปฏิบัติงานที่มีลักษณะคล้ายคลึงและครอบคลุมในเรื่องการตรวจสุขภาพ การวัดสายตา การทันตสุขภาพ การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง การปรับปรุงสิ่งแวดล้อม การสุขาภิบาลอาหาร การให้การปฐมพยาบาลนักเรียน การเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัย การช่วยเหลือครูอนามัย เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และการช่วยเหลือทางบ้านด้านอนามัย

2.2 การปฏิบัติตนให้เกิดสุขนิสัย เป็นตัวอย่างแก่เพื่อนนักเรียนและบุคคลในชุมชน

2.2.1 ความสะอาดของร่างกาย ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมากกว่าร้อยละ 50 มีความสะอาดอยู่ในเกณฑ์ดี (5) และมากกว่าร้อยละ 50 มีความสะอาดอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง (2)

2.2.2 ความสะอาดเครื่องแต่งกายผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมากกว่าร้อยละ 50 มีความสะอาดอยู่ในเกณฑ์ดี (6) และมากกว่าร้อยละ 50 มีความสะอาดอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง (1)

2.3 การตรวจสุขภาพ และสังเกตความผิดปกติของร่างกายที่เกิดจากโรคที่พบบ่อยในเด็กนักเรียน

2.3.1 การตรวจสุขภาพนักเรียนตอนเช้า ครูอนามัยเป็นผู้ตรวจ (2) ครูเวรเป็นผู้ตรวจ (2) ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเป็นผู้ตรวจ (2) ครูประจำชั้นเป็นผู้ตรวจ (1)

2.3.2 การตรวจสุขภาพนักเรียนตอนกลางวัน ครูเวรเป็นผู้ตรวจ (4) ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเป็นผู้ตรวจ (3)

2.3.3 การตรวจสุขภาพตอนเช้าและตอนกลางวันทุกโรงเรียนตรวจสุขภาพเป็นบางท่าเท่านั้น

2.4 ทุกโรงเรียน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยช่วยเหลือครูอนามัยปฏิบัติงานอนามัยในห้องพยาบาลหรือมุมพยาบาล เรื่องที่ปฏิบัติ ได้แก่ จัดตู้ยาให้เป็นระเบียบ ปฐมพยาบาลนักเรียนที่เจ็บป่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ จำยยา

ให้นักเรียนที่เจ็บป่วย ดูแลความสะอาดห้องพยาบาลและเครื่องใช้ภายในห้อง นอกจากนี้ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยยังช่วยเหลือครูอนามัย ดูแลการรับประทานอาหาร การจัดซาชอาหารในโรงเรียน การดูแลให้นักเรียนแปรงฟัน หลังรับประทานอาหาร การดูแลทำความสะอาดอาคารเรียน การดูแลสภาพแวดล้อมและกำจัดขยะมูลฝอย

2.5 ทุกโรงเรียน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมีการเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัย ที่เหมาะสมแก่เพื่อนนักเรียนทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล

2.6 ทุกโรงเรียน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยไม่มีการบันทึกการประชุมกลุ่มผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

2.7 ทุกโรงเรียน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย บันทึกการปฏิบัติงานโดยใช้รูปแบบการบันทึกของกองอนามัยโรงเรียน การปฏิบัติงานที่บันทึกมีลักษณะครอบคลุมในเรื่องการตรวจสุขภาพ การชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และตรวจสอบการเจริญเติบโต การวัดสายตา การให้การปฐมพยาบาล การเผยแพร่ความรู้ข่าวสารด้านสุขภาพอนามัย การปรับปรุงสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลือครู การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และการช่วยเหลือทางบ้านด้านอนามัย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9 ผู้วิจัยอภิปรายประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 สภาพภาพของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชอบกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย-คณิตศาสตร์) มากที่สุด มีกิจกรรมพิเศษอย่างอื่นที่รับผิดชอบ มีอายุการเป็น

ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย 1-2 ปี และครูเป็นผู้คัดเลือกเข้ารับการอบรม

จะเห็นว่าผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โชคชัย สุวรรณโพธิ์ และคณะ (2530 : 80) ที่พบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5,6 จะมีการเจริญเติบโต และมีความสนใจในความสวยงามและความสะอาด (บุญสม มาติน และคณะ 2521 : 41-43) จึงทำให้ครูคัดเลือกนักเรียนหญิงเข้ารับการอบรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ซึ่งเกณฑ์การคัดเลือกนักเรียนเข้ารับการอบรม ระบุไว้ว่าต้องเป็นผู้มีสุขภาพอนามัยดี

1.2 สถานภาพของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 35 ปีขึ้นไป ร้อยละ 72.73 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยร้อยละ 15.51 จบสาขาวิชาบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี

จะเห็นว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ซึ่งประกอบไปด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูอนามัยและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุกัญญา จงเอกวุฒิ (2530 : 78) ที่พบว่า ครูและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งเป็นเพศที่มีความสนใจสุขภาพอนามัย

2. การปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

2.1 การวางแผนปฏิบัติงานเป็นรายเดือนตลอดปีการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่มีกำหนดวัน เวลา ปฏิบัติงาน โดยกำหนดวัน เวลา ปฏิบัติงานสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมีส่วนร่วมกำหนดวัน เวลา ปฏิบัติงานทุกครั้ง แต่สามารถปฏิบัติงานตามวัน เวลา ที่กำหนดเป็นบางครั้ง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเองเป็นผู้ได้รับการอบรม จึงได้ทราบบทบาท

หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายแต่ในทางปฏิบัติ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยสามารถปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง อาจเป็นเพราะข้อจำกัดบางอย่างของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย เช่น มีกิจกรรมพิเศษที่รับผิดชอบหลายกิจกรรมจึงสามารถปฏิบัติงานตามวัน เวลา ที่กำหนดเป็นบางครั้ง นิพนธ์ กินาวงศ์ (2526 : 50-51) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวางแผนไว้ว่า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของภารกิจใด ๆ ขึ้นอยู่กับการวางแผน

2.2 การปฏิบัติตนให้เกิดสุขนิสัย เป็นตัวอย่างแก่เพื่อนนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเพียงร้อยละ 47.15 อาบน้ำทุกเช้าและเย็น ร้อยละ 50.68 สระผมสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ร้อยละ 58.08 ล้างมือด้วยน้ำเพียงอย่างเดียวก่อนรับประทานอาหาร และร้อยละ 59.89 ใช้ผ้าเช็ดหน้าปิดปาก ปิดจมูกเวลาไอหรือจาม นอกจากนี้ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่ยังไม่ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ถูกต้องเหมาะสมในเรื่องการสวมเสื้อผ้ากางเกงหรือกระโปรง ชุดละ 2 วัน การใช้แก้วน้ำร่วมกับเพื่อน ๆ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของทัศนีย์ อินทรสุขศรี (2522 : 163-167) ซึ่งพบว่าการปฏิบัติตนของนักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง ซึ่งสาเหตุอาจเกิดจากผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยขาดแคลนเสื้อผ้า กางเกงหรือกระโปรง หรือขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะเอื้อต่อการปฏิบัติตนให้ถูกต้อง เช่น ไม่มีสบู่ ยาสีฟัน ยาสระผม และผ้าเช็ดหน้า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสถียร สภาวงศ์ และคณะ (2529 : 89) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ปฏิบัติด้านสุขภาพ ได้แก่ ความไม่เห็นความสำคัญและไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวก ดังนั้น คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ตลอดจนครูอื่น ๆ ในโรงเรียนควรให้การสนับสนุน โดยอาจติดต่อขอบริจาคหรือขอความช่วยเหลือจากมูลนิธิ หรือผู้มีจิตศรัทธา ตลอดจนแนะนำสั่งสอนในสิ่งที่ควรปฏิบัติจะทำให้ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยปฏิบัติตนให้เกิดสุขนิสัยเป็นตัวอย่างแก่เพื่อนนักเรียนได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.3 การตรวจสุขภาพและสังเกตความผิดปกติของร่างกายที่เกิดจากโรคที่พบบ่อยในเด็กนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่ เคยตรวจสอบสุขภาพเพื่อนนักเรียน โดยตรวจเป็นบางวัน ซึ่งน้ำหนักเพื่อนนักเรียนสังเกตความผิดปกติจากโรคผิวหนัง ตาแดง ไข้หวัด หนูน้ำหนวก ฟันผุ โดยสังเกตพร้อมกับการตรวจสอบสุขภาพ แต่การวัดสายตาเพื่อนนักเรียนนั้น ยังมีผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 43.36 ยังไม่เคยวัดสายตาเพื่อนนักเรียน และการปฏิบัติในการตรวจสอบสุขภาพเพื่อนนักเรียน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยตรวจสอบสุขภาพเป็นบางท่าเท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยยังมีความรู้เกี่ยวกับการวัดสายตาและการตรวจสอบสุขภาพไม่เพียงพอ เพราะการฝึกอบรมเกี่ยวกับการตรวจสอบสุขภาพและวัดสายตามีการฝึกปฏิบัติน้อยและเวลาที่ใช้ในการอบรมมีจำกัดเพียง 4 วัน จึงยากที่จะทำให้ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเกิดทักษะเพียงพอ สำหรับนำไปปฏิบัติ ดังที่ วรพรรณ รุ่งศิริวงศ์ (2527 : 122) พบว่า ความรู้ด้านสุขภาพอนามัยที่ได้รับจากการฝึกอบรมทั้งภาควิชาการและภาคปฏิบัติของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ดังนั้น ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับการตรวจสอบสุขภาพและการวัดสายตาทั้งทางด้านความรู้และมีการฝึกปฏิบัติเพิ่มขึ้น

2.4 การช่วยเหลือครูอนามัยให้บริการแก่เพื่อนนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยช่วยเหลือครูอนามัยโดยสลับเปลี่ยนหน้าที่กันปฏิบัติ พฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำ ได้แก่ การดูแลความสะอาดห้องพยาบาลและเครื่องใช้ภายในห้อง พฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ได้แก่ ประชุมพยาบาลนักเรียนที่เจ็บป่วยเล็กน้อย ๆ จัดตู้ยาให้เป็นระเบียบ จ่ายยาให้นักเรียนที่เจ็บป่วยและเตรียมเครื่องใช้ในการประชุมพยาบาล

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมที่ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยไม่ได้ปฏิบัติ พบว่า ผู้นำนักเรียนไม่ได้ปฏิบัติในเรื่องการพานักเรียนที่เจ็บป่วยไปสถานอนามัยหรือโรงพยาบาล บันทึกหรือทำสถิตินักเรียนที่มาใช้บริการที่ห้องพยาบาล ติดตามการเจ็บป่วยของนักเรียน บันทึกสุขภาพ และแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงการเจ็บป่วยของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปราณี เล้าตระกูล (2529 : 49-53) ที่พบว่า ครูใหญ่และครูอนามัยมีความเห็นว่า

กิจกรรมบางกิจกรรมยากเกินไป เช่น การให้ผู้่านักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย พานักเรียนที่เจ็บป่วยไปสถานอนามัย ดังนั้น ครูอาจจะพิจารณาแล้วว่าเป็นการ ยากที่จะให้ผู้่านักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยปฏิบัติ เพราะถ้าเกิดผิดพลาดจะ ทำให้เกิดอันตรายตามมาได้ ครูจึงเป็นผู้ปฏิบัติเอง และทำให้ผู้่านักเรียนฝ่าย ส่งเสริมอนามัยไม่มีโอกาสปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สาโรช ระแบบเลิศ (2530 : 126) ที่ว่า การปฏิบัติงานของผู้่านักเรียนฝ่ายส่งเสริม อนามัยขึ้นอยู่กับอิทธิพลของการสนับสนุนจากครูและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ดังนั้น ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่อย่างเหมาะสมใน เรื่องที่ผู้่านักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยไม่ได้ปฏิบัติ โดยครูคอยช่วยเหลือ แนะนำการปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม

2.5 การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขขณะมาให้บริการแก่นักเรียนในโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้่านักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ดังที่ สุภาพ กลีบบัว (2524 : 17-21) พบว่า หลังจากการอบรมแล้วผู้่านักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมีกิจกรรมเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการ ช่วยเหลือครูอนามัย และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยผู้่านักเรียนฝ่ายส่งเสริม อนามัยส่วนใหญ่ปฏิบัติในเรื่อง การควบคุมแถวนักเรียนเข้ารับบริการตรวจ สุขภาพหรือฉีดวัคซีนเพียงอย่างเดียว ส่วนการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในเรื่องการจัดเตรียมสถานที่ตรวจสุขภาพ ช่วยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจ่ายยา ให้แก่นักเรียนที่เจ็บป่วย ช่วยบันทึกสุขภาพ แนะนำการปฏิบัติตนแก่นักเรียนที่ เจ็บป่วยจากการตรวจของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งแจ้งการปฏิบัติตนก่อนและ หลังรับภูมิคุ้มกันโรค และการแจกเอกสารที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขนำมาให้ ผู้่านักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้่านักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมีโอกาสปฏิบัติน้อย ผู้รับผิดชอบโครงการผู้่านักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ควรจะได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้เพื่อให้ การปฏิบัติงานของผู้่านักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยด้านการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขมีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือเท่ากับการปฏิบัติงานด้านอื่น

2.6 การให้ความรู้ด้านอนามัยที่เหมาะสมแก่เพื่อนนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้่านักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเคยเผยแพร่

ความรู้ด้านอนามัย โดยเผยแพร่ความรู้ขณะทำการตรวจสอบสุขภาพ การเผยแพร่ความรู้แบบกลุ่มปฏิบัติสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่เผยแพร่ความรู้ด้านอนามัย เรื่องการแปร่งฟันและการป้องกันโรคเหงือก การรักษาความสะอาดร่างกาย และการรักษาความสะอาดเครื่องแต่งกาย

เมื่อพิจารณาจากการเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัยที่ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยไม่ได้ปฏิบัติ พบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยไม่ได้เผยแพร่ความรู้ในเรื่อง การสุขนิสัยที่ดี ยาเสพติดและการหลีกเลี่ยงยาเสพติด การรับบริการจากแหล่งบริการสาธารณสุข การปฏิบัติตนให้มีสุขภาพดี โดยการฉีด ควบคุม ปรับปรุงหรือรักษาสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ การจัดควบคุม และการเลือกรับประทานอาหาร โรคติดต่อและการปฏิบัติเมื่อเกิดโรค ยาสามัญประจำบ้าน และหลักการใช้ยาและการปฐมพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ โชคชัย สุวรรณโพธิ์ และคณะ (2530 : 83) ที่พบว่า การเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพอนามัยแก่เพื่อนนักเรียน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ปฏิบัติงานได้ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ยังขาดความรู้ในด้านอนามัยเพราะการฝึกอบรมของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย มีเวลาจำกัดเพียง 4 วัน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จึงไม่กล้าหรือไม่สามารถนำความรู้จากการฝึกอบรมไปเผยแพร่ได้ ผู้รับผิดชอบโครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยในโรงเรียนควรทำการฝึกหัดให้ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเกิดความกล้าที่จะทำการเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพอนามัยแก่เพื่อนนักเรียนโดยทำเป็นกลุ่ม โดยในระยะแรกควรจะเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เมื่อผู้นำเกิดทักษะมากขึ้นแล้วก็จะสามารถเผยแพร่ความรู้ หรือให้สุขศึกษาเป็นกลุ่มใหญ่ได้ จากการวิจัยของ ไพศาล วงศาโรจน์ (2530 : 78) พบว่า การจัดกิจกรรมสุขศึกษาของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ที่มีครูอนามัยเป็นที่ปรึกษาทำหน้าที่ควบคุม กำกับ อย่างเป็นระบบ โดยเน้นให้นักเรียนทั่วไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ได้เรียนรู้การทำให้เกิดพัฒนาทั้งทางด้านความรู้และการปฏิบัติงานส่งเสริมสุขภาพแก่เพื่อนนักเรียน

2.7 การช่วยเหลือพ่อแม่ที่บ้าน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่ช่วยเหลือพ่อแม่ที่บ้านโดยปฏิบัติเป็นประจำ เรื่องการทำความสะอาด ปิดกวาด เช็ดถูบ้านทุกวัน สำหรับพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ได้แก่ การนำที่นอน หมอนมุ้ง และผ้าห่มออกผึ่งแดด ทำความสะอาดส้วมและห้องน้ำทุกสัปดาห์ กำจัดขยะมูลฝอย และเศษอาหารทุกวัน จัดหาหรือประกอบอาหารที่มีคุณค่ามารับประทาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาลี สุชาธารตระกูล (2533 : 77) ที่พบว่า การปฏิบัติกิจกรรมนอกโรงเรียนของผู้ปกครองชาวชนสาธาณสุขอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ได้ทราบบทบาทและหน้าที่ของตนจากการเข้ารับการอบรมโครงการ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ประกอบกับลักษณะของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยที่เข้ารับการอบรมต้องเป็นบุคคลที่มีรักความสะอาดและเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบและสิ่งสำคัญ คือ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเป็นสมาชิกของครอบครัว มีความใกล้ชิดกับพ่อแม่จึงสามารถช่วยเหลือพ่อแม่ ในทุกกิจกรรม แต่มีผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเพียงร้อยละ 24.66 และ 26.29 ที่ปฏิบัติในการดูแล ปฐมพยาบาลสมาชิกในครอบครัวทุกครั้ง ที่เจ็บป่วย และดูแลน้องหรือเด็กเล็กในครอบครัวทุกครั้งที่มีโอกาส ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ไม่มีโอกาสได้ปฏิบัติตนเอง

2.8 การช่วยกิจกรรมสาธาณสุขในชุมชนตามโอกาส

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยส่วนใหญ่ช่วยกิจกรรมสาธาณสุขในชุมชน แต่มีผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยอีก ร้อยละ 41.73 ไม่เคยช่วยกิจกรรมสาธาณสุขชุมชน และกิจกรรมที่ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ส่วนใหญ่ปฏิบัติมีกิจกรรมเดียว คือ ร่วมกับบุคคลในชุมชน พัฒนาสิ่งแวดล้อม โรงเรียน หมู่บ้าน วัดให้ถูกสุขลักษณะ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาลี สุชาธารตระกูล (2533 : 55-64) ที่พบว่า ผู้นำชาวชนสาธาณสุขในโรงเรียนรับรู้ว่าตนเองปฏิบัติงานด้านการช่วยกิจกรรมการช่วยเหลือสาธาณสุขในชุมชนในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียน ไม่มีเวลาไปปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และอาจขาดการยอมรับจากผู้ใหญ่ เนื่องจากความเขินอายของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย และคนในหมู่บ้านอาจไม่ทราบบทบาทเกี่ยวกับการช่วยเหลือสาธาณสุขในชุมชน ดังนั้น ผู้ดำเนิน

โครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ควรประชาสัมพันธ์ให้บุคคลในหมู่บ้าน ได้ทราบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมีบทบาทและหน้าที่อะไรบ้าง เพื่อ บุคคลในชุมชนจะได้ยอมรับบทบาทหน้าที่ของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

2.9 การจัดประชุมกลุ่มผู้นำโดยคณะกรรมการที่ปรึกษา ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเข้าร่วมด้วย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมีการ ประชุม โดยประชุมเดือนละ 1 ครั้ง ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 77.51 เข้าร่วมประชุมเป็นประจำทุกครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์ในการประชุม คือ ร่วมกันแก้ปัญหา คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ที่เข้าร่วมประชุม คือ ครูอนามัย

จะเห็นว่าครูอนามัยต้องรับผิดชอบในการประชุมของผู้นำ นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยในฐานะที่เป็นที่ปรึกษาของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริม อนามัย เพราะเป็นผู้ใกล้ชิดเด็กนักเรียน และเป็นผู้เข้าร่วมประชุมกับผู้นำ นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสาโรช ระเบียบเลิศ (2530 : 129) ที่พบว่า ครูมีความรู้สึกเชิงลบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขโยนภาระให้โรงเรียน เพียงฝ่ายเดียว ดังนั้น แนวทางที่ก่อให้เกิดความช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ได้ดีก็คือ เจ้าหน้าที่ทั้งฝ่ายการศึกษา และฝ่ายสาธารณสุขในระดับจังหวัด อำเภอ ควรมีการติดตามนิเทศและ ประเมินผล เพื่อเป็นการกระตุ้นการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบในระดับปฏิบัติ และควรมีการทบทวนชี้แจงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการที่ปรึกษาให้ชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.10 การบันทึกและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อ คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยบันทึกการ ปฏิบัติงาน โดยใช้แบบบันทึกของกองอนามัยโรงเรียน แล้วส่งบันทึกการปฏิบัติ งานกับครูอนามัยเดือนละ 1 ครั้ง ตลอดจนเก็บบันทึกไว้เป็นหลักฐาน จาก ข้อมูลจากแบบสำรวจ พบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย บันทึกการ

ปฏิบัติงานโดยใช้แบบบันทึกของกองอนามัยโรงเรียน หรือใช้รูปแบบการบันทึกของกองอนามัย ซึ่งแสดงการปฏิบัติงานที่บ้าน โรงเรียน และชุมชน ทั้งในลักษณะปฏิบัติเป็นรายบุคคลและกลุ่ม

จะเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ได้ถูกต้องเหมาะสม อาจเป็นเพราะครูอนามัยให้ความสนใจในการตรวจบันทึกการปฏิบัติงาน จึงมีส่วนทำให้ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมีความกระตือรือร้นในการส่งบันทึก ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนระดับประถมศึกษาเป็นวัยที่อยู่ใกล้ชีวิตครูมากที่สุด ดังนั้นจึงยอมรับและปฏิบัติตามคำแนะนำสั่งสอนของครู

3. ปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ปัญหา

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ประสบปัญหาอุปสรรคคือ ขาดความร่วมมือจากนักเรียนในโรงเรียน ขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์ และขาดความรู้ในเนื้อหาหรือรายละเอียดเกี่ยวกับด้านอนามัย

เมื่อพิจารณาปัญหาอุปสรรคที่ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านขาดความร่วมมือจากนักเรียนในโรงเรียน อาจเนื่องมาจากนักเรียนในโรงเรียนไม่เข้าใจถึงลักษณะบทบาทและหน้าที่ของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากนักเรียนในโรงเรียนด้วย ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนและครูอนามัย ตลอดจนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรประชาสัมพันธ์ โครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย รวมทั้งชี้แจงให้นักเรียนในโรงเรียนเข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากนักเรียนในโรงเรียน ส่วนปัญหาการขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์นั้นเป็นปัญหาที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่ง ซึ่งการดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัยมักประสบปัญหาการขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์ ดังที่ ทิพา จันทรคามิ (2525 : ง) ศึกษาพบว่า การจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียนมีปัญหาในเรื่องอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้วิจัยเห็นว่า สามารถแก้ไขได้โดยผู้บริหารโรงเรียนและครูอนามัยควรติดต่อประสานงานกับฝ่ายสาธารณสุข ในการผลิตหรือจัดหาสื่อและอุปกรณ์ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนสื่อหรืออุปกรณ์ สำหรับปัญหาด้านขาดความรู้ในเนื้อหาหรือรายละเอียดเกี่ยวกับด้านอนามัย อาจเนื่องมาจากหลักสูตรในการฝึกอบรม

ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยมีเนื้อหาวิชา 12 วิชา แต่มีเวลาอบรมเพียง 4 วัน จึงทำให้ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยไม่สามารถนำความรู้ด้านอนามัยไปปฏิบัติได้ จึงสมควรที่จะมีการทบทวนความรู้ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยที่ได้รับการอบรมแล้ว รวมทั้งเพิ่มเวลาให้เหมาะสมกับเนื้อหาในหลักสูตรการฝึกอบรม ตลอดจนจัดหาเอกสารหรือหนังสือเกี่ยวกับด้านอนามัยไว้ให้ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยได้ศึกษาค้นคว้า

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ทั้ง 10 ด้าน แต่บางกิจกรรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย มีการปฏิบัติน้อย เช่น การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตามโอกาส การวัดสายตา การตรวจสุขภาพ และปัญหาที่ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยต้องการได้รับความช่วยเหลือ คือ ขาดความร่วมมือจากนักเรียนในโรงเรียน ขาดแคลนสื่อ และขาดความรู้ในเนื้อหาหรือรายละเอียดเกี่ยวกับด้านอนามัย ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

1. การอบรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ควรเน้นในเรื่องบทบาทและหน้าที่ของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย
2. ควรให้ความรู้แก่ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย เรื่องการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตามโอกาส การวัดสายตา และการตรวจสุขภาพ
3. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน บุคลากรในโรงเรียน และชุมชนให้ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย เพื่อให้เกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือ
4. คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ควรเปิดโอกาสให้ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ได้ปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ โดยเฉพาะด้านการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
5. คณะกรรมการดำเนินโครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ควรมีการนิเทศ ติดตามให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. รูปแบบ วิธีการในการดำเนินโครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ที่เอื้อต่อสภาพการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย
2. ศึกษาปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ปัญหาของคณะดำเนินโครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย
3. รูปแบบ วิธีการ และเนื้อหาของการอบรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ที่จะทำให้นักเรียนที่เข้ารับการอบรมปฏิบัติงานส่งเสริมสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสภาพการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย เช่น ความร่วมมือในการดูแลติดตาม กำกับควบคุม จากผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนจนถึงลักษณะที่ตัวผู้นำ ในการเข้ารับการอบรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย